

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] aqua sit propria materia huius sacramenti? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Utrum aqua sit propria materia baptismi? 366

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod aqua non sit propria materia baptismi. Baptismus enim secundum Dion.† & Dam.* habet vim illuminatiuam. Sed illuminatio maxime comperit igni. Ergo baptismus magis debet fieri in igne, quam in aqua, praesertim cum Io. Baptista praenuntians Christi baptismum, dicat, Ille vos baptizabit in Spiritu sancto & igni.

¶ 2 Præterea, In baptismo significatur ablutio peccatorum. Sed multa alia sunt ablutiua, quam aqua: sicut vinum & oleum, & huiusmodi alia. Ergo etiam in his potest fieri baptismus. Non ergo aqua est propria materia baptismi.

¶ 3 Præterea, Sacramenta ecclesie fluxerunt de latere Christi, pendentes in cruce, ut supra dictum est. Sed inde fluxit non solum aqua, sed etiam sanguis. Ergo videtur, quod etiam in sanguine possit fieri baptismus. Qui etiam videtur magis conuenire cum causa & effectu baptismi: quia dicitur Apoc. 1. Lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo.

¶ 4 Præterea, Sicut August.* & Beda dicunt †, Christus tactu suae mundissimae carnis vim regeneratiuam, & purgatiuam contulit aquis. Sed non omnis aqua continuatur cum aqua Iordanis, quam Christus tetigit sua carne. Ergo videtur, quod non in omni aqua possit fieri baptismus: & ita aqua, in quantum huiusmodi, non est propria materia baptismi.

¶ 5 Præterea, Si aqua secundum se esset propria baptismi materia, non oporteret aliquid aliud fieri circa aquam, ad hoc, quod in ea baptismus fieret. Sed in solemnibus baptismis aqua, in qua debet celebrari baptismus, exorcizatur & benedicitur. Ergo videtur, quod aqua, secundum se, non sit propria baptismi materia.

S E D contra est, quod Domi. dicit Ioan. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.

4. d. 3. a.
3. q. 1. q.
d. 17. q. 3.
a. 4. q. 3.
q. 4. con.
c. 59. q.
quo. 2. a.
10. t. q.
Io 3. 10. 4
* Dam. l.
4. c. 10.
cir. med.
† Dio c. 2
eccl. hier.
q. 62. a. 5
Serm. 36.
de tempo
re circa
prin. t. 10
† gl. or su
per illud
Luc. 3. Et
Iesu ba
ptizato.
ex Bed. c.
10. in Lu.
t. 2. q. in
ho. euan.
quod ca
nitur in
oib. epip.

RE-

RESPONDEO dicendum, quòd ex institutione diuina, aqua est propria materia baptismi. Et hoc conuenienter. Primo quidem, quantum ad ipsam rationem baptismi, qui est regeneratio in spiritualem vitam: quod maxime congruit aquæ. Vnde & femina, ex quibus generantur omnia uiuentia, scilicet plantæ & animalia, humida sunt, & ad aquam pertinent. Propter quod quidam Philosophi * posuerunt aquam omnium rerum principium. Secundo, quantum ad effectus baptismi, quibus competunt aquæ proprietates, quæ sua humiditate lauat: ex quo conueniens est ad significandam & causandam abluitionem peccatorum. Sua frigiditate etiam temperat superfluitatem caloris: & ex hoc competit ad mitigandam concupiscentiam fomitis. Sua diaphanitate est luminis susceptiua. Vnde competit baptismi in quantum est fidei sacramentum. Tertio, quia conuenit ad representandum mysteria Christi, quibus iustificamur. Vt enim dicit Chryf. * super illud Ioannis; Nisi quis renatus fuerit, &c. Sicut in quodam sepulchro, in aqua submergentibus nobis capita, verus homo sepelitur, & submersus deorsum occultatur, & deinde nouus rursus ascendit. Quarto, quia ratione suæ communitatis & abundantia est conueniens materia necessitati huius sacramenti: potest enim ubique de facili haberi.

ut dicitur in 1. phys.

ho. 24. in 10. à me. 20. 3.

sup istud verbum

Matth. 3. rom. 9. Et Bed. super Luc. c. 9.

* ho. 3. in opere im per 10. 2.

† Hil. canon. 2. in Mat post me. illius

Ad primum ergo dicendum, quòd illuminatio pertinet ad ignem actiue. Ille autem qui baptizatur, non efficitur illuminans, sed illuminatus per fidem, quæ est ex auditu, vt dicitur Roman. 10. Et ideo magis competit aqua baptismi, quam ignis. Quod autem dicitur, Baptizabit vos in Spiritu sancto & igni; potest per ignem (vt Hieron. dicit *) intelligi Spiritus sanctus, qui super discipulos in igneis linguis apparuit: vt dicitur Actuum 2. Vel per ignem potest intelligi tribulatio, vt Chrysof. * dicit super Matthæum: quia tribulatio peccata purgat, & concupiscentiam diminuit. Vel quia, vt Hilar. † dicit super Matt.

Matt. baptizatis in Spiritu sancto, reliquum est consummari igne iudicij.

Ad secundum dicendum, quod vinum & oleum non communiter assumuntur ad usum ablutionis, sicut aqua. Nec etiam ita perfecte abluunt: quia ex eorum ablutione remanet aliqua infectio, quantum ad odorem, quod non contingit de aqua. Illa etiam non ita cõiter & abundanter habentur sicut aqua.

Ad tertium dicendum, quod ex latere Christi fluxit aqua ad abluendum: sanguis autem ad redimendum. Et ideo sanguis competit sacramento Eucharistia: aqua autem sacramento baptismi, qui tamen habet vim ablutivam ex virtute sanguinis Christi.

Ad quartum dicendum, quod virtus Christi derivata est ad omnem aquam, non propter continuitatem loci, sed propter similitudinem speciei. Unde dicit Aug.* in quodam sermone Epiph. Quæ de Salvatoris baptismo benedictio fluxit, tamquam fluvius spiritalis, omnium gurgitum tractus, uniuersorum fontium venas impleuit.

Ad quintum dicendum, quod illa benedictio quæ adhibetur aquæ, non est de necessitate baptismi: sed pertinet ad quandam solemnitatem, per quam excitatur deuotio fidelium, & impeditur astutia dæmonis, ne impediatur baptismi effectum.

ARTIC. IV.

Utrum ad baptismum requiratur aqua simplex?

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod ad baptismum non requiratur aqua simplex. Aqua enim quæ apud nos est, non est aqua pura: quod præcipue apparet de aqua maris, in qua plurimum admiscetur de terrestri, ut patet per Philosoph. in lib. Meteor. † Et tamen in tali aqua potest fieri baptismus. Ergo non requiratur aqua simplex, & pura ad baptismum.

¶ 2 Præterea, In solempni celebratione baptismi, aqua infunditur chrisma. Sed hoc videtur impedire puri-

*in ser 1.
dom. inf.
ost epiph.
ame. 10.
10.*

*367
4.d.3. a.
3.9.2. c.
4.c.58.*

*lib. 2. c. 3.
to. 2.*